

Het Historisch Genootschap is een bijzonder document rijker

Herinnering aan dr. Cartier van Dissel

Eddy ter Braak

In het najaar van 2011 kreeg het Historisch Genootschap Lochem Laren Barchem de gelegenheid om een bijzonder ‘receptieboekje’ in handen te krijgen. Het is op 4 februari 1880 namens ruim vierhonderd patiënten overhandigd aan dr. E.D. Cartier van Dissel bij zijn zilveren ambtsjubileum als arts in Lochem.

Behalve de namen van de jubilaris en van de huldigingscommissie komt men in dit boekje de prachtig gekalligrafeerde namen van meer dan vierhonderd patiënten uit Lochem, Laren en Barchem tegen (soms met de vermelding van de boerderij, waar zij woonden, erbij).

Het 25-jarig ambtsjubileum

Het 25-jarig ambtsjubileum werd destijds in de Sociëteit De Eendracht aan de Oosterwal gevierd. Er was een grootse ontvangst en de dokter moest luisteren naar de lovende woorden van mr. Sickesz, de voorzitter van de feestcommissie. Als blijk van waardering werd de jubilaris een mooi gekalligrafeerde oorkonde (formaat 25 bij 60 cm.) overhandigd, waarop Van Dissel wordt omschreven als *‘denkundigen heelmeeester en arts’*, *‘den krachtvollen, altijd werkzamen man’*, *‘den Staatsburger van den echten stempel’* en als *‘den trouwen vriend’*.

Het gaat hierbij, zoals u wel gemerkt zult hebben, niet om het hierboven genoemde ‘receptieboekje’. Deze oorkonde bevindt zich nog steeds in de familie van dr. Cartier van Dissel.

In zijn antwoord op de toespraak van mr. Sickesz dankte de dokter voor al het goede, dat hij in Lochem had mogen ondervinden. Aan medewerking had het hem nimmer ontbroken, maar één grote vijand weerstreefde hem, nl. het drankmisbruik,

“Men zou hem geen groter dienst bewijzen, dan door hem te helpen in den strijd daartegen. Want niemand beter dan hij als medicus kende de treurige gevolgen van den alcohol.” (Uit *De Lochemse Courant* van dinsdag 20 juli 1915).

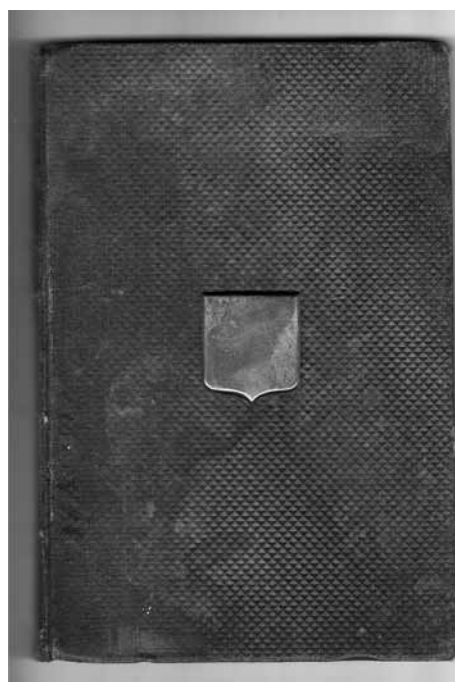
Op welk moment het hier afgebeelde boekje aan hem is overhandigd, wordt niet in het krantenartikel vermeld.

Een oude doctor.

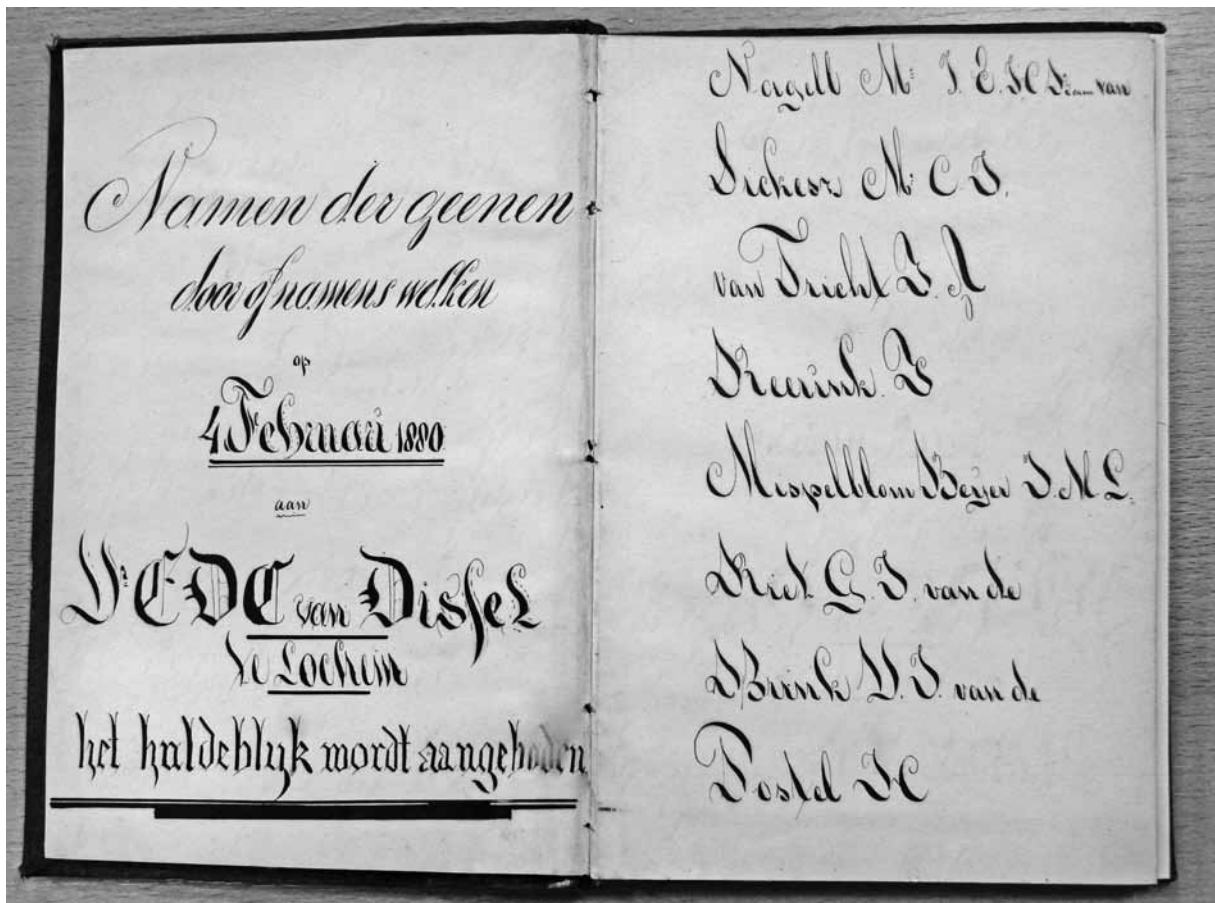
Dr. E. D. Cartier van Dissel te Lochem hielp dezer dagen een jonge boerin bij haar bevalling. Hij kon toen mededeelen, dat hij ook de moeder, de grootmoeder en de overgrootmoeder der boerin bij een dergelijke gelegenheid had bijgestaan.

dr. E.D. Cartier van Dissel

Front van het aangeboden boekje. Op de volgende pagina de eerste twee bladzijden uit het boekje.

Een arts, die veel voor Lochem heeft betekend

De naam Cartier van Dissel zal niet bij velen van u bekend zijn, behalve dan misschien vanwege de naam Dr. Cartier van Disselweg aan de voet van de Paasberg. Men moet dan ook van geduchte leeftijd zijn, wil men de dokter nog persoonlijk hebben meegemaakt. Hij overleed namelijk op 16 juli 1915, op bijna 86-jarige leeftijd. Maar vele ouderen, al hebben ze de dokter niet persoonlijk gekend, zullen met respect

Het huis van dr. Cartier van Dissel

aan deze bijzondere man denken, die veel voor de Lochemse samenleving heeft betekend. Dit omdat ze van hun ouders over hem hebben horen spreken, over zijn daden als zeer kundig (gemeente)arts, over het feit dat hij zo lang (ruim 50 jaar) als arts in Lochem dienst heeft gedaan (Zie ook het knipsel op de vorige pagina uit ‘Het Nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië ‘ van 13-1-1915), over zijn warme en hartelijke persoonlijkheid, over zijn huis aan ‘t Ei met zijn bijzondere begroeiing in de vorm van een reusachtige blauwe regen tegen de gevel en zijn prachtige tuin, over het feit dat hij een overtuigd drankbestrijder was en over zijn vele vernieuwingen in medisch opzicht.

Dr. Cartier van Dissel

Als u meer over dr. E.D. Cartier van Dissel wil weten, dan kunt u in het *Jaarboek Achterhoek en Liemers 1985* een goed artikel over hem lezen van de hand van prof. mr. H. Schuttevaer. Dit jaarboek kunt u inzien op de Veldmaat in de bibliotheek van het Genootschap. De heer Schuttevaer beschrijft in zijn artikel een anekdote, die als een voorbeeld van het grote vertrouwen, dat de patiënten in de dokter hadden kan dienen:

“Een patiënt – ik noem hem Harkink – weigert naar het ziekenhuis te gaan; “dan wi’k liever dood wên”. De dokter houdt hem voor: “als er niets wordt gedaan, ga je dood; als je naar het ziekenhuis gaat, word je beter; als ik je op de keukentafel opereer, heb je de helft kans. Ik ga nu even naar Greutink; als ik over een uur terug kom, moet je ‘t maar zeggen.” Harkink kiest de keukentafel, - en het loopt goed af!”